

Motion till Liberalernas landsmöte 2023 – ANSVAR FÖR FRAMTIDEN

SOCIALA FRÅGOR:

Funktionsrättsfrågor

T 1. Skapa förutsättningar för en stabil och förutsägbar schablonersättning

För personer med stora funktionsnedsättningar har Lagen om stöd och service till vissa funktionsnedsättningar (LSS) inneburit en rättighet att leva som andra i jämförbar ålder, bland annat genom insatsen personlig assistans. Lagen ger rätt till de som uppfyller kriterierna att få sina behov tillgodosedda.

I denna rättighetslagstiftning måste utgångspunkten vara att de personer som omfattas av lagstiftningen ska kunna känna tillit till lagens intention oavsett vilket/vilka partier som för tillfället sitter i regeringsställning. I LSS är i intentionen att de beslut som fattas, kring rättigheten personlig assistans, ska vara varaktiga. Insatserna ska även vara lättillgängliga och av god kvalitet. Den enskilde ska ges största möjliga insyn i sin personliga assistans och integriteten ska bevaras under såväl utredning som vid utförandet av insatsen.

Tidigare fanns regler för hur schablonersättningen skulle räknas upp och även kring själva schablonersättningens uppbyggnad. Det ansågs finnas olika kostnadsslag som är nödvändiga i kvalitativt utförd personlig assistans vilka var: löne- och lönebikostnader, assistansomkostnader, utbildningskostnader, arbetsmiljöinsatser och personalomkostnader samt administrationskostnader. När framtida höjningar diskuterades förde regeringen en dialog med exempelvis Försäkringskassan, arbetsmarknadens parter och SKR för att hamna på en rimlig nivå. Detta har senare helt frångåtts. Idag är ökningen bara en friliggande siffra utan förankring.

Under en mycket lång tid har schablonersättningens nivå därför varit uppe för diskussion. Den har ansetts vara för hög, för låg och även sväva fritt från övriga ekonomiska nyckeltal i samhället.

De senaste åren har uppräkningsen varit, enligt Förordning (1993:1091) om assistansersättning, 1,5 % av rådande schablonnivå. Denna höjning har varit lägre än löneutvecklingen och under år 2022 och 2023 har även inflationen påverkat kostnader som inte utgörs av lön för assistansanvändarna och assistansanordnarna. Dagens schablonersättning på 324,50 per assistanstimme räcker inte till för att utföra kvalitativ personlig assistans.

Idag råder stora rekryteringssvårigheter inom området personlig assistans. Egna assistansanordnare samt såväl kommunala som privata assistansanordnare vittnar alla om att det inte finns pengar till den kvalitativa personliga assistans som lagen talar om. Detta är ett scenario som mer gynnar kriminella och oseriösa assistansanordnare som aldrig haft för avsikt att anordna kvalitativ personlig assistans utan i stället stjäla från välfärdssystemet. Dessa oseriösa verksamheter sluter inte kollektivavtal och håller löner nere samt säkrar inte arbetsmiljön eller ger utbildning/fortbildning. De håller samtliga kostnader nere för att själva komma åt vinsten.

FÖRSLAG TILL LANDSMÖTESBESLUT:

- 1. att** uppräkningsen av schablonersättningen bör ske i enlighet med löneutvecklingen i Sverige med hänsyn tagen till även andra ekonomiska nyckeltal i samhället
- 2. att** assistansersättningen måste bli mer förutsägbar. Det är av största vikt att det skyndsamt tas fram en långsiktigt hållbar finansiering
- 3. att** lagens intention om tillförlitliga beslut som säkrar kontinuiteten måste förankras i en trygg finansiering som inte förändras vid ett eller flera regeringsskiftet.

Skellefteå 2023-04-30

Motionär: Christina Soldan, Skellefteå; Charlotte Söderlund, Bromölla; William Hedendahl, Malmö; Charlotte Hedendahl, Malmö; Roko Kursar, Malmö; Marianne Åhman, Sunne; Jakob Hallberg, Kalmar; Carina Nertlinge, Skurup; Pia Delin, Örebro; Ulla Herbert, Malmö; Jennie Uller, Kalmar; Anders Karlsson, Örebro; Niklas Ängelid, Tyresö; Malin Danielsson, Stockholm; Bengt Eliasson, Nacka; Torbjörn Karlsson, Malmö; Pernilla Ekelund, Svalöv; Harriet Johansson, Lund

E-post: christina.soldan@liberalerna.se